STANDARDY ETYCZNE I PROCEDURA RECENZJI

Wydawnictwo Akademii Bialskiej Nauk Stosowanych im. Jana Pawła II (zwane dalej Wydawnictwem) na wszystkich etapach procesu publikacji zobowiązuje się do przestrzegania standardów etycznego postępowania zalecanych przez COPE (Committee on Publication Ethics/ Komitet ds. Etyki Publikacji).

1. Odpowiedzialność autorów

Autorzy zgłaszający swoje prace do publikacji w Wydawnictwie są zobligowani do:

- zgłaszania prac oryginalnych, nienaruszających niczyich praw autorskich, z prawidłowo i starannie oznaczonymi cytatami czy odniesieniami do innych prac, rzetelnie wykonaną bibliografią, w której wykazano publikacje wykorzystane przy pisaniu pracy,

- wykonania pracy zgodnie z najlepszą wiedzą oraz z zachowaniem należytej staranności,

- udziału w procesie recenzji, tj. są zobowiązani do naniesienia wszelkich sugerowanych zmian i korekt oraz poprawiania wszystkich wykazanych błędów (przez recenzenta, ale również przez Wydawnictwo). W przypadku gdy autorzy nie zgadzają się z wybranymi uwagami bądź propozycjami recenzenta lub redaktora, powinni pisemnie uzasadnić swój sprzeciw,

- zadeklarowania wkładu w powstanie artykułu i przebieg badań, jeśli praca ma charakter badawczy, poprzez wypełnienie deklaracji wkładu poszczególnych autorów w powstanie publikacji – w przypadku publikacji wieloautorskich,

- zobowiązania się, że wszystkie dane wykorzystane w artykule są realne i autentyczne,

- wykazania w oddzielnej części pracy podziękowania instytucjom bądź osobom, które przyczyniły się do powstania pracy, ale nie mogą być wskazane jako współautorzy, jak również wyraźnej informacji, że praca powstała dzięki dofinansowaniu np. w postaci grantów, subwencji, projektu itp.,

- przyjęcia do wiadomości, że zjawiska takie jak plagiat, ghostwriting czy guest autorship są przejawem nierzetelności naukowej, wykryte przypadki powinny być ujawniane, instytucje naukowe zatrudniające autora będą o takim fakcie powiadamiane,

- ujawniania nieprzetworzonych wyników badań w razie ewentualnych potrzeb,

- w przypadku odnalezienia istotnych błędów na etapie przygotowania pracy do druku bądź już po jej wydaniu – niezwłocznego zgłoszenia tego faktu Wydawnictwu w celu dokonania korekt bądź sporządzenia erraty i korekty błędów przy okazji ewentualnych kolejnych wydań.

2. Odpowiedzialność redaktora naukowego (w przypadku publikacji zbiorowych)

Redaktor naukowy (redaktorzy naukowi) jest zobowiązany do:

- rzetelnego przygotowania zgłoszonych materiałów (np. dbania o spójny sposób cytowania i sporządzania spisu literatury),

- dbania o rzetelność naukową prac poprzez czuwanie nad prawidłowym przebiegiem procesu recenzji; w przypadku znalezienia dowodu na zjawiska nierzetelności naukowej (plagiat, guest autorship, ghostwriting) – niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Wydawnictwo,

- dobierania recenzentów odpowiednich dla danej tematyki i upewnienia się, że recenzenci znają zasady etyczne przedstawione poniżej, samodzielnego wychwytywania i poprawiania ewentualnych błędów w porozumieniu z autorami, upewnienia się, że wszyscy autorzy wnieśli istotny wkład w powstanie danego tekstu,

- dopuszczenia do publikacji tekstu, który został należycie przygotowany, poprawiony na podstawie uwag recenzenta czy redaktora, posiada odpowiednią wartość naukową, jest oryginalny, logiczny i przejrzysty.

3. Recenzja naukowa / odpowiedzialność recenzenta

Recenzenci współpracujący z Wydawnictwem są zobligowani do:

- wykonania recenzji w ramach wyznaczonego terminu (w przypadku gdy istnieje potrzeba wydłużenia terminu, Recenzent może zwrócić się ze stosowną prośbą do Wydawnictwa). Recenzja powinna kończyć się jednoznacznym wnioskiem co do dopuszczenia artykułu do publikacji bądź jego wycofania,

- formułowania obiektywnej, konstruktywnej, rzetelnej i sprawiedliwej recenzji,

- respektowania wszelkich zasad poufności,

- zadeklarowania wszelkich możliwych form występowania konfliktu interesów (za konflikt interesów zachodzący między recenzentem a autorem uznaje się: bezpośrednie relacje osobiste – pokrewieństwo, związki prawne, konflikt; relacje podległości zawodowej, bezpośrednia współpraca naukowa w ciągu ostatnich dwóch lat poprzedzających przygotowanie recenzji),

- wykonywania recenzji jedynie tych prac, które są zgodne z ich zainteresowaniami badawczymi i dziedziną nauki, którą się zajmują,

- zaproponowania autorom, by poszerzyli swoją wiedzę o opublikowane wcześniej prace dotyczące danego zagadnienia, jeżeli istnieje taka konieczność (np. brak odniesienia się w tekście do danej pracy/prac skutkuje tym, że może być uznany np. za nierzetelny, nieaktualny itp.),

- odrzucenia wszelkich osobistych uprzedzeń oraz stronniczości przy wykonywaniu recenzji, unikania emocjonalnych wypowiedzi w recenzji,

- ujawniania wszelkich wykrytych przypadków plagiatu bądź innych nieprawidłowości w zakresie etyki.

4. Odpowiedzialność wydawcy

Wydawnictwo jest zobligowane do:

- czuwania, by w procesie recenzji, jak również w procesie odrzucania lub akceptacji artykułów nie zachodził konflikt interesów,

- posiadania pełnej odpowiedzialności i autorytetu przy odrzucaniu lub akceptacji prac, uzasadnionej i rozsądnej selekcji prac,

- eliminowania i dokumentowania wszelkich przejawów łamania i naruszania zasad etyki obowiązujących w nauce, w tym ujawnionych przypadków nierzetelności naukowej, takich jak ghostwriting (pominięcie w autorstwie bądź w podziękowaniach osoby lub instytucji, która wniosła swój wkład bądź przyczyniła się do powstania pracy) oraz guest autorship / honorary autorship (wykazanie jako współautora osoby, której udział w pracy jest znikomy bądź żaden). W związku z tym wydawca oświadcza, że wszelkie wykryte przypadki zjawisk typu ghostwriting

oraz guest authorship będą demaskowane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów, w tym instytucji zatrudniających autorów,

- poinformowania autorów o wszelkich zauważonych błędach z prośbą o ich korektę bądź usunięcie,

- czuwania nad prawidłowym przebiegiem procedury recenzji,

- przyjęcia odmowy wykonania recenzji w uzasadnionych przez recenzenta przypadkach (np. gdy recenzent deklaruje, że praca nie pokrywa się z jego zainteresowaniami badawczymi i dziedziną nauki, którą się zajmuje),

- poprawiania usterek redakcyjnych, stylistycznych, gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych, a także stosowania skrótów bez informowania autorów. W przypadku ujawnienia usterek merytorycznych redakcja powinna skonsultować ich korektę z autorami,

- przekazywania autorom na etapie składu graficznego pliku PDF z pracą w celu dokonania korekty autorskiej i ostatecznej akceptacji treści pracy,

- rozpatrywania wszelkich przypadków skarg autorów,

- kierowania się zasadą poufności, zgodnie z którą osoby nieupoważnione nie mają dostępu do informacji na temat zgłoszonych do publikacji prac.

5. Etyczne aspekty publikacji

Wydawnictwo oświadcza, że:

- prowadzi monitoring stosowania przez wszystkie osoby zaangażowane w proces wydawniczy wszelkich zasad etycznych sformułowanych w niniejszej deklaracji,

- dba o utrzymanie integralności dorobku naukowego, tj. w przypadku wykrycia, że opublikowana praca zawiera nieścisłości, dane wprowadzające w błąd lub dane zafałszowane, informacja o tym fakcie powinna być opublikowana w widocznym miejscu,

- jest gotowe, by opublikować wszelkie korekty, wyjaśnienia, odwołania i sprostowania w przypadku stwierdzenia takiej konieczności.